

Visuell litteratur

Bilderboken i undervisningen

Bilderboken som format

- en genre med många subgenrer
- samspel mellan ord och bild -> “**ikonotext**”
- bokens format, “**paratext**” -> den fysiska inramningen

Indelning *enligt Ulla Rhedin*

1 Den episka bilderboken

- klarar sig utan bilder

2 Den expanderade bilderboken

- fullständig först med bildens hjälp

3 Den genuina bilderboken

- den genuina då varken text eller bild dominerar utan är beroende av varandra

Indelning *enligt Maria Nikolajeva*

1 Symmetrisk bilderbok

- ord och bild säger samma sak

2 Kompletterande bilderbok

- fyller varandras luckor

3 Expanderande/förstärkande

- texten beroende av bilderna

4 Kontrapunktisk

- ifrågasätter varandra, ev. ironi

5 Motstridig

- stämmer inte överens med varandra

Vad kan vi
analysera i en
bilderbok?

- **miljö**
- **personer**
- **berättarröst och -perspektiv**
- **tid**
- **Språk**

- **stil och färg**
- **text och bild**

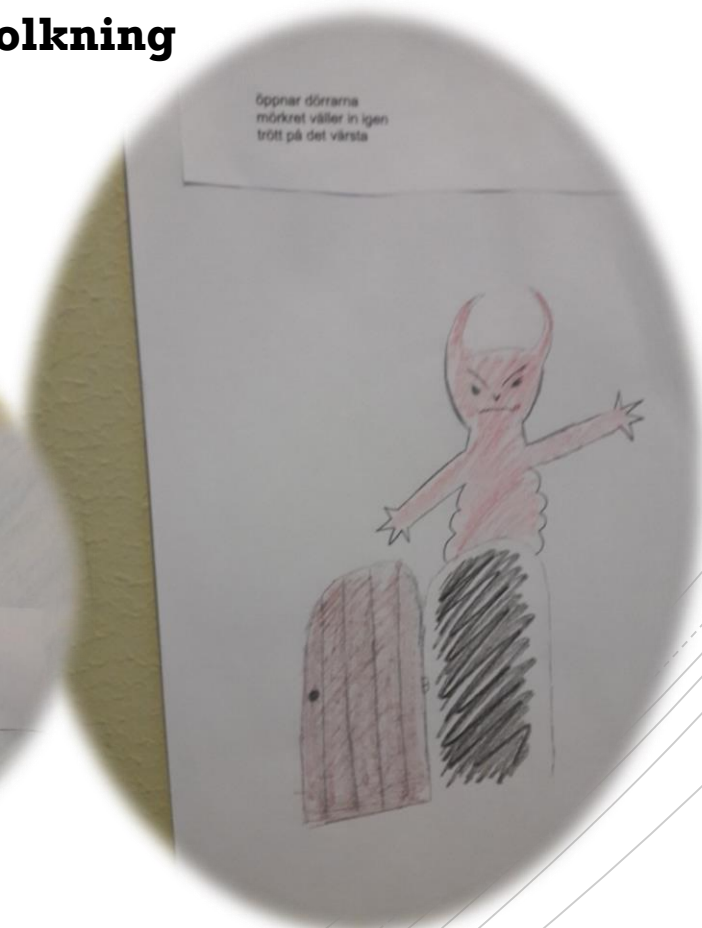
Perspektiv på utanförskap

Ett bilderboksprojekt med åk 3-4 och åk 9

	+	++	+++
Du förbereder ditt arbete...	... genom att välja ett alternativ.	... genom att planera kort och göra en arbetsfördelning med de andra i gruppen.	... genom att bekanta dig med olika alternativ, att diskutera med de andra i gruppen och att göra ett noggrant förhandsarbete.
Du samarbetar	Du tar en passiv roll i gruppen och deltar med att göra en specifik uppgift.	Du ställer frågor, kommer med egna förslag och deltar i gruppens arbete från början till slut.	Du uppmuntrar andra i gruppen, kommer med egna idéer och tar en aktiv roll i gruppen.
Du visar att du...	... känner till bilderboken som genre.	... hittar olika perspektiv i bilderboksberättandet.	... kan inspireras av och använda det du har läst för att skapa egen text.
Du tar ansvar för ditt lärande...	... genom att göra klart dina uppgifter.	... genom att dela med dig av det du kan.	... genom att hjälpa andra och utvärdera ditt eget lärande.
Språket	Behöver bearbetas.	Är vardagligt och enkelt men fungerar mestadels.	Är mångsidigt och varierat och korrekt.

Lektion 1: Favoritböcker

- läs högt/återberätta din bilderbok för de andra
- motivera ditt eget val av bok för de andra i gruppen
- välj ett gemensamt favorituppslag och skapa en haiku inspirerat av uppslaget
- gör en egen, gemensam bildtolkning av er haiku

Lektion 2: Bokprat

- Bokprat med Cilla Eriksson från Richardsgatans bibliotek
- Tema: utanförskap
- Arbete i smågrupp

Lektion 3: Tolka berättelsen

- vi jobbar med 5 bilderböcker:
 - System från havet, Flickan från långt borta, Pudlar och pommes, Åka buss och Den långa, långa resan
- läs boken tillsammans
- svara på följande frågor i classroom:
 - Vilken bok jobbade ni med? Vilka är bokens huvudpersoner och vad får ni veta om dem? Var utspelas handlingen? Vilket berättarperspektiv har bilderboken? Vad tycker ni att boken handlar om (bokens tema)?
- skapa 3 stillbilder som illustrerar bokens början, mitt och slut, ta ett foto av varje bild, skriv bildtexter till bilderna och lägg upp dem i classroom
- fundera på teman och idéer för ett bilderboksprojekt gruppen gör tillsammans

Lektion 4 & 5: Dragspelsbok med perspektiv

- **varje grupp tillverkar sin egen dragspelsbok - "leporello"**
- **er berättelse behöver kunna berättas ur två olika perspektiv**
- **berättelsen behöver både text och bild**
- **bestäm vilka två perspektiv ni använder**
- **gör en planering för bokens alla sidor**
- **börja sedan tillverka själva dragspelsboken**
- **texten kan skrivas för hand eller på dator**